

Strömstads kommun
ks@stromstad.se

Ert diarienummer: KS/2007-0037

Förslag till fördjupning av översiktsplan (FÖP) för Strömstad-Skee i Strömstads kommun, Västra Götalands län

Handlingar daterade 2024-05-27

Inledning

Detta granskningsyttrande lämnas med stöd av 3 kap. 16 § plan- och bygglagen (PBL). Yttrandet utgör statens samlade uppfattning om planen vad gäller Länsstyrelsens ingripandegrunder enligt 11 kap. 10 § PBL i ett senare planeringsskede.

Enligt 3 kap. 16 § PBL ska det av yttrandet framgå om:

1. förslaget inte tillgodoser ett riksintresse enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken (MB),
2. förslaget kan medverka till att en miljökvalitetsnorm (MKN) enligt 5 kap. MB inte följs,
3. redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS) inte är förenlig med 7 kap. 18 e § första stycket MB,
4. sådana frågor rörande användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner inte samordnas på ett lämpligt sätt, och
5. en bebyggelse eller ett byggnadsverk blir olämpligt med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Yttrandet är en del av FÖP:en och ska därför läggas till planen då den antagits. Där Länsstyrelsen inte har godtagit planen i viss del, ska det anmärkas i översiktsplanen enligt 3 kap. 20 § PBL.

I rollen att ta tillvara och samordna statens intressen har Länsstyrelsen inhämtat synpunkter på förslaget till FÖP från berörda myndigheter. Yttranden över planförslaget har inkommit från

Svenska kraftnät, Försvarsmakten, Post- och telestyrelsen, Lantmäteriet, Skogsstyrelsen, Trafikverket, Statens geotekniska institut, Bohusläns museum och Sjöfartsverket. Kopior av yttranden som inte skickats direkt till kommunen bifogas för kännedom.

Samlad bedömning

Länsstyrelsen välkomnar att kommunen har tagit fram ett förslag till ny fördjupning av översiktsplan. Handlingarna är utsända för utställning 2. Planen ska ge underlag för det fortsatta arbetet med att skydda och bevara de värdefulla natur- och rekreationsområden som finns i och kring tätorterna. Planen ska också visa hur sammanhängande obebyggda natur- och friluftsområden kan behållas, utan att bebyggelse och anläggningar splittrar landskapet och förhindrar allmänhetens framkomlighet, tillträde och möjligheter till friluftsliv. Fördjupningen av översiktsplanen ger vägledning för beslut om hur mark- och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras.

Länsstyrelsen bedömer att en del av de tidigare synpunkterna ifrån utställningsyttrande daterat, 2020-06-03, kvarstår.

Länsstyrelsen bedömer att riksintresset obruten kust enligt 4 kap. miljöbalken kan komma att påverkas negativt av planförslaget.

Länsstyrelsen kan inte med nuvarande underlag bedöma att det som föreslås medverkar till att miljö kvalitetsnormer (MKN) enligt 5 kap. MB följs.

Länsstyrelsen bedömer att frågor som berör mark- och vattenområden och som angår angränsande kommuner samordnas på ett lämpligt sätt.

Utifrån nu kända förutsättningar kan Länsstyrelsen inte utesluta att det som föreslås i planen kommer att medföra sådan negativ påverkan avseende människors hälsa och säkerhet eller risken för olyckor, översvämning och erosion att det i ett senare planeringsstadium kan ge Länsstyrelsen anledning att ingripa enligt 11 kap. PBL. Det berör frågor angående översvämning och geoteknik.

Länsstyrelsens synpunkter gällande ingripandegrunder enligt 11 kap. 10 § PBL

Riksintressen

Särskilda bestämmelser för hushållning med mark och vatten för vissa områden (4 kap. 1-3 §§ MB)

Länsstyrelsen bedömer att planförslaget kan komma att påverka riksintresset obruten kust (4 kap. MB) negativt och synpunkterna ifrån tidigare utställningsyttrande kvarstår i stort. Centrala Strömstads höga kulturmiljövärden är kopplade till såväl omgivande landskap som stadsbild och siluett runt staden. Med exploatering i höjdlägen, likt Rådhusberget (51), finns en stor risk för påverkan på riksintresset. Trots att bestämmelserna inte ska utgöra ett hinder för utvecklingen av befintliga tätorter måste en påverkansanalys, hänsyn och anpassning ändå vidtas. En påtaglig skada på riksintresset skulle därmed kunna uppstå även i centrala delar av Strömstad om tillräcklig anpassning inte görs eller att en viss utveckling inte är motiverad. FÖP:ens rekommendation att förtätningens påverkan ska studeras i detaljplaneskedet är av stor betydelse. I senare detaljplaneprocess kommer fördjupade analyser av påverkan på landskapsbilden krävas och utgöra en förutsättning vid prövning av lämplighet och i vilken omfattning som utveckling är möjlig i området. En utveckling förutsätter en fortsatt medvetenhet om hänsyn och anpassningar för att riksintresset ska tillgodoses.

Naturvård (3 kap. 6 § MB)

Områdena för hamnverksamhet i Starekilen och i Strömstad berör riksintresset för naturvård *Strömstads kust och innerskärgård*. Likaså de utpekade campinganläggningarna inom planområdet, Lagunens camping, Daftö camping och Bjälveröds camping och besöksanläggningen vid Hällekind berörs också av riksintresset för *Strömstads kust och innerskärgård*. Kommunen bedömer att planen är förenlig med riksintresset under förutsättning att en marinbiologisk utredning liksom inventering av naturvärden på land utförs och beaktas vid fortsatt planering vid utveckling av hamnverksamhet. Campinganläggningarna är befintliga och utvecklingsmöjligheter för anläggningarna påverkar huvudsakligen mark som redan är ianspråktagen. Länsstyrelsen ser inga hinder med att kommunen går vidare med planläggning, men påverkan på riksintresset behöver fortsatt utredas inom ramen för föreslagen detaljplanläggning.

Friluftsliv (3 kap. 6 § MB)

Riksintresseområdet för friluftsliv *Norra Bohusläns kust-inre kustzonen* omfattar planområdets västra del. Föreslagna bebyggelseområden för bostäder samt turismverksamhet i anslutning till Kecal ligger helt eller delvis inom riksintresset. Planförslaget föreslår även en utveckling av befintliga anläggningar för turismverksamhet längs med kusten samt utveckling av hamnverksamhet i Starekilen och Strömstads hamn som berörs av riksintresset. Kommunen bedömer att planen är förenlig med riksintresset då bebyggelseområdena i planförslaget har lokaliserats i anslutning till befintlig bebyggelse och större sammanhängande friluftsområden säkerställs genom rekommendationen R5 och R6. Länsstyrelsen ser inga hinder med att kommunen går vidare med planläggning, men påverkan på riksintresset behöver fortsatt utredas inom ramen för föreslagen detaljplaneläggning.

Kulturmiljövård (3 kap. 6 § MB)

Området berörs av riksintresse för kulturmiljövård *Skee-Folkestad*. Kommunen bedömer att FÖP:ens genomförande inte kommer påverka riksintressets kärnvärden. Detta säkerställs dels genom rekommendation R7a, dels genom att fyra tidigare föreslagna utvecklingsområden inom RI har tagits bort. Därmed bedömer Länsstyrelsen att FÖP:en i huvudsak tillgodoser värden för riksintresset *Skee-Folkestad* och säkerställer områdets utpekade uttryck.

Kommunikationer (3 kap. 8 § MB)

Länsstyrelsen bedömer att planförslaget inte påverkar riksintresset för kommunikation på ett negativt sätt.

Yrkesfiske (3kap. 5 § MB)

Länsstyrelsen bedömer att planförslaget inte påverkar riksintresset för yrkesfisket på ett negativt sätt.

Miljökvalitetsnormer för vatten

Länsstyrelsen kan inte med nuvarande underlag bedöma att det som föreslås medverkar till att miljökvalitetsnormer (MKN) enligt 5 kap. MB följs. Detta behöver fortsatt hanteras och bedömas inom ramen för föreslagen planläggning. Länsstyrelsens rekommendation i tidigare utställningsyttrande kvarstår om att ta fram en dagvattenplan för att möjliggöra att åtgärder vidtas för att MKN för vatten ska kunna följas. Länsstyrelsen noterar att områden av

värden för dagvattenhantering är utmarkerade på flertalet av delområdenas mark- och vattenanvändningskartor, vilket är positivt. Kommunen redovisar två områden för hamnverksamhet, Strömstads hamn och Starekilen. Länsstyrelsen noterar att utpekade hamnområde i Starekilen har minskats sedan den första utställningen, vilket är positivt. Det framgår av FÖP:ens konsekvenser att miljö kvalitetsnormen för vatten blir den begränsande faktorn för utvecklingen av hamnen i Starekilen, vilket Länsstyrelsen instämmer i. I rekommendationerna för Starekilen saknas dock detta, vilket bör kompletteras.

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS)

Område för landsbygdsutveckling i strandnära läge kan inte pekas ut i kust- eller kustskärgårdsområde från gränsen mot Norge till Forsmark och är därmed inte aktuellt i Strömstads kommun.

Mellankommunal samordning

Länsstyrelsen bedömer att den i planen föreslagna mark- och vattenanvändning som berör andra kommuner samordnas på lämpligt sätt.

Hälsa och säkerhet eller risken för olyckor, översvämning eller erosion

Utifrån nu kända förutsättningar kan Länsstyrelsen inte utesluta att det som föreslås i planen medför sådana problem avseende människors hälsa och säkerhet eller risken för olyckor, översvämning och erosion att det i ett senare planeringsskede kan ge Länsstyrelsen anledning att ingripa enligt 11 kap. PBL.

Översvämning

Kommunen har arbetat in text under områdesvisa rekommendationer om att hänsyn behöver tas till översvämningssrisk för de områden som kan komma att påverkas av en översvämning (*exempelvis område 32 Triangeln*). Mark har även reserverats i kartan i anslutning till vattendragen för hantering av vatten vid översvämning. Det är bra att kommunen reserverat översvämningssytter längs med vattendragen men för att minska översvämningssrisken för området behövs även andra åtgärder. Länsstyrelsen rekommenderar kommunen att försöka identifiera helhetslösningar som förbättrar översvämningssrisken för hela området i Skee.

Då avrinningsområdet vid Skee även innehåller vattendrag med översvämningssproblematik lämnade Länsstyrelsen också synpunkter i tidigare utställningsyttrande om att kombinationseffekter av ett skyfall och höga flöden i vattendragen behöver undersökas. Det kan till exempel vara att utreda om det går att avleda och fördröja vatten vid ett skyfall även när vattennivåer i vattendragen är höga. Men också att utreda att översvämningssproblematiken för vattendragen inte förvärras vid ett skyfall efter exploatering av områdena.

Geoteknik

Tydligare ställningstaganden bör finnas om bedömning av geotekniska säkerhetsfrågor såväl inom som utanför utpekade riskområden både för befintlig bebyggelse och föreslagen exploatering. För detaljerad information hänvisas till SGI:s yttrande, daterat 2024-08-28.

Länsstyrelsens rådgivande synpunkter - övriga allmänna intressen

Översvämning befintlig bebyggelse

För Strömstad och Skee har en övergripande kartläggning gjorts som redovisar lågpunkter, havsnivåer och riskzoner för översvämning. Kommunen skriver att en analys av översvämningssrisken i Vättnlandsån visar att såväl befintliga bostäder i centrala Strömstad som väg E6 i sträckningen förbi Skee och norr om samhället översvämmas vid höga flöden. Kommunen skriver att lämpliga åtgärder för att hantera översvämningssrisken behöver utredas vidare men att de bostadsområden som föreslås längs med Vättnlandsån ligger med god marginal över områden som riskerar att översvämmas.

I tidigare utställningsyttrande lämnade Länsstyrelsen synpunkter på att kommunen behöver precisera och förtydliga de övergripande översvämningssåtgärderna för vattendragen Vättnlandsån och Grålösebäcken. Det är viktigt att titta på översvämningssrisken från ett övergripande perspektiv för att hitta åtgärder som fungerar för hela vattendragssystemet och inte enbart titta på översvämningssrisk och åtgärder inom respektive detaljplan. Kommunen behöver arbeta vidare med översvämningssåtgärder för områdena runt Vättnlandsån och Grålösebäcken för att bättre kunna hantera och minska riskerna för den befintliga bebyggelsen vid en översvämning i området.

Farlig verksamhet

Länsstyrelsen efterfrågade redan i tidigare utställningsyttrande underlag för farlig verksamhet samt transporter/hantering av farligt gods i hamnen. Det behöver framgå av FÖP:en om det finns verksamheter/industrier som kräver skyddsavstånd till planerad bebyggelse samt vilken typ av risker som kan vara aktuell att ta hänsyn till. Tänkt exploatering behöver i så fall anpassas efter skyddsavstånden. Även transporterna till och från verksamheter behöver vägas in i bedömningen. Länsstyrelsen har följande miljöfarliga verksamheter registrerade:

- Bohus Biotech AB
- Österröds avfalls och återvinningsanläggning
- Strömstads Södra hamn
- Strömstads avloppsreningsverk

Artskydd

Kommunen har tagit fram habitatnätverksanalys för sandödlor och hasselsnok. Kommunen har även påbörjat skötselåtgärder inom det utpekade området för skötselåtgärder (LONA projektet norr om Strömstad tätort). Kunskapsunderlag för bevarande av de skyddade arterna har onekligen förbättrats. Länsstyrelsen instämmer i bedömningen att i alla utredningsområden som berörs av livsmiljöer för hasselsnok och sandödlor behöver en artskyddsutredning tas fram för att säkerställa att lämpliga skyddsåtgärder genomförs inom det aktuella planområdet.

Beslutande

Detta beslut har fattats av plan- och byggchef Nina Kiani Janson efter föredragning av planarkitekt Matilda Wirebro. I den slutliga handläggningen har även företrädare för landsbygdsavdelningen, miljöskyddsavdelningen, naturavdelningen, samhällsavdelningen och vattenavdelningen medverkat.

Nina Kiani Janson

Matilda Wirebro

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på
www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Yttranden för kännedom:

Svenska Kraftnät, daterat 2024-06-26, Försvarmakten daterat 2024-07-05, Post- och telestyrelsen, daterat 2024-07-18, Lantmäteriet, daterat 2024-08-15, Skogsstyrelsen, daterat 2024-08-20, Bohusläns museum, daterat 2024-08-27, Sjöfartsverket, daterat 2024-08-27.

Kopia till:

Försvarmakten
Luftfartsverket
Post- och telestyrelsen
Skogsstyrelsen
Svenska Kraftnät
Statens Geotekniska Institut
Trafikverket
Lantmäteriet
Bohusläns museum
Sjöfartsverket

Länsstyrelsen/
Enheten för samhällsskydd och beredskap, Linda Tofeldt
Kulturmiljöenheten, Linnea Tidäng, Thomas Bergstrand
Landsbygdsavdelningen, Stefan Gustafsson
Miljöskyddsavdelningen, Annika Lundahl
Naturavdelningen, Maria Ericsson
Samhällsbyggnadsenheten, Moa Nord
Vattenavdelningen, Linnéa Gedell
Funktionschef Plan och bygg, Nina Kiani Janson